C/2026/3570

6.7.2026

OLAFIN VALVONTAKOMITEAN TOIMINTAKERTOMUS – 2025

(C/2026/3570)

Valvontakomitean jäsenet

Marita Salgrāve
Valvontakomitean puheenjohtaja 17. lokakuuta 2025 alkaen
Valvontakomitean jäsen 23. syyskuuta 2022 alkaen

Johtaja, INTOSAI IDI, ammatilliset ja asiaankuuluvat ylimmät tarkastuselimet
Entinen hallituksen jäsen ja tarkastustoimen johtaja, ylin tarkastuselin, Latvia

Dušan Sterle
Valvontakomitean jäsen 28. maaliskuuta 2022 alkaen

Ministeriöneuvos, Slovenian tasavallan Euroopan unionin pysyvä edustusto, Slovenian tasavallan ulko- ja eurooppaministeriö
Entinen johtaja, Slovenian tasavallan talousarvion valvontavirasto

Angelo Maria Quaglini
Valvontakomitean jäsen 23. syyskuuta 2022 alkaen

Tilintarkastustuomioistuimen tuomari, Italia

Maria Stylianidi
Valvontakomitean jäsen 6. toukokuuta 2025 alkaen

Asianajaja ja apulaisprofessori, Frederickin yliopisto, Kypros

Andrei-Atila-Luca Chendi
Valvontakomitean jäsen 1. lokakuuta 2025 alkaen

Entinen johtaja, johdon valvonta (petostentorjuntaosasto), Romania

Teresa Anjinho
Valvontakomitean jäsen 23. syyskuuta 2022 – 7. helmikuuta 2025

Euroopan oikeusasiamies, Strasbourg, Ranska

Alkusanat

Vuonna 2025 Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomitea jatkoi työtään OLAF-asetuksessa (asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013) vahvistettujen painopisteiden ja vakiintuneiden toimintatapojensa mukaisesti. Erityisesti vuoden jälkipuoliskolla valvontakomitean toimintaan vaikutti myös petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelua koskeva Euroopan komission valkoinen kirja, jolla käynnistettiin laajempi pohdinta EU:n petostentorjuntajärjestelmän tulevaisuudesta.

Valvontakomitea on yksi petostentorjuntajärjestelmän toimijoista, ja se on ollut aktiivisesti mukana tässä kehittyvässä keskustelussa sekä seuraajana että osallistujana. Valvontakomitea pitää tätä aloitetta erityisen tärkeänä, koska petokset ja korruptio horjuttavat kansalaisten luottamusta, vääristävät tasapuolista kilpailua ja heikentävät EU:n taloudellista perustaa. Lainsäädäntökehyksen vahvistaminen ja petostentorjuntajärjestelmän toimintatapojen nykyaikaistaminen antaisivat EU:lle mahdollisuuden pysyä askeleen yhä kehittyneempien petosriskien edellä ja tukea edelleen OLAFin vaikuttavuutta ja sen valvontakomitean roolia.

— Yksi valvontakomitean tärkeimmistä panoksista EU:n petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelussa oli OLAF-asetuksen soveltamisen ja vaikutusten kattava ja riippumaton arviointi, joka muodosti sen työn keskeisen painopisteen vuonna 2025. Valvontakomitean asiaa koskeva lausunto, kuten kaikki sen työ, perustuu vankkaan näyttöön. Valvontakomitea tutki OLAFin tapausten asiakirja-aineistoa ja tutkintakäytäntöjä ymmärtääkseen, miten järjestelmä toimii käytännössä. Havaitessaan systeemisiä haasteita valvontakomitea tarkasteli yksittäistapausten lisäksi niiden taustalla olevia syitä. Näin valvontakomitea varmistaa, että sen suosituksissa puututaan perimmäisiin syihin ja annetaan merkityksellisiä ohjeita EU:n petostentorjuntakehyksen vahvistamiseksi.

— Valvontakomitea ehdotti lainsäädäntökehykseen ja operatiivisiin käytäntöihin parannuksia kolmesta keskeisestä näkökulmasta: i) OLAFin tutkimusten rajat, mukaan lukien sen toimeksianto ja riippumattomuus, ii) tutkimusten suorittaminen, mukaan lukien niiden kesto, prosessuaaliset takeet ja yhteistyö muiden petostentorjuntajärjestelmän toimijoiden kanssa, ja iii) OLAFin suositusten vaikuttavuus ja lisäarvo.

— Vuonna 2025 valvontakomitea keskittyi myös toiseen yhteistyökehyksen kriittiseen näkökohtaan eli OLAFin velvollisuuteen ilmoittaa epäillystä rikollisesta toiminnasta Euroopan syyttäjänvirastolle (EPPO). Analyysissa tarkasteltiin sitä, miten OLAF kerää ja arvioi asiaankuuluvia tietoja ennen kuin se päättää, ilmoittaako se tapauksesta, sekä sitä, tehdäänkö tällaiset päätökset riippumattomasti, ilman aiheetonta viivytystä ja noudattaen täysin sovellettavaa lainsäädäntökehystä. Valvontakomitean analyysia valmistellaan parhaillaan, ja se esitellään asiaa koskevassa lausunnossa, jonka valvontakomitea aikoo hyväksyä vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla.

— Valvontakomitea tarkasteli vuonna 2025 myös OLAFin alustavaa talousarvioesitystä vuodelle 2026 vuotuisen käytäntönsä ja OLAF-asetuksen mukaisesti ja antoi siitä lausunnon. Valvontakomitea katsoi, että OLAFin vuoden 2026 alustava talousarvioesitys muodosti vankan perustan viraston OLAF-asetuksen mukaisen toimeksiannon ja tehtävien hoitamiselle. Lisäksi se totesi, että OLAFin henkilöstön lisävähennysten mahdollista vaikutusta OLAFin toimintaan ja OLAFin kykyyn suorittaa keskeiset tehtävänsä olisi arvioitava perusteellisesti ja huolellisesti. Valvontakomitea korosti myös, että petosten havaitsemisen ja ehkäisemisen tehostamiseksi on tärkeää kehittää ja ottaa käyttöön tekoälyvälineitä ja että näiden toimien tukeminen edellyttää lisäinvestointeja tietotekniseen infrastruktuuriin ja erityisasiantuntemukseen.

— Tutkimusten kesto on edelleen tärkeä osoitus OLAFin toiminnan tehokkuudesta. Vuonna 2025 valvontakomitea jatkoi tutkimusaikataulujen tiivistä seurantaa keskittyen erityisesti tapauksiin, joiden kesto oli yli 36 kuukautta. Se tutki, olivatko tutkimusten keskeytykset perusteltuja, asetettiinko pitkät tutkimukset riittävästi etusijalle niiden saattamiseksi päätökseen ja oliko kunkin tapauksen kokonaiskesto oikeassa suhteessa sen monitahoisuuteen. Tässä toimintakertomuksessa annetaan tarkempia tietoja valvontakomitean havainnoista.

— Valvontakomitean keskeisenä tehtävänä vuonna 2025 oli lisäksi arvioida perusteellisesti, miten OLAF on noudattanut sille valvontakomitean lausunnoissa vuosina 2021–2024 annettuja suosituksia. Valvontakomitea havaitsi, että 58 prosenttia sen suosituksista oli pantu täytäntöön ja 17 prosenttia oli pantu osittain täytäntöön. Suosituksista 15 prosenttia ei enää ollut sovellettavissa olosuhteiden muuttumisen vuoksi. Valvontakomitean mukaan lopuissa kymmenessä prosentissa tapauksista tarvittiin edelleen OLAFin toimia.

— Avoimena olevat kysymykset liittyvät pääasiassa siihen, miten vahvistaa OLAFin valmiuksia hallinnoida tutkimusten kestoa tehokkaasti, selkeyttää tutkimusten laajuutta ja kehittää edelleen OLAFin ja EPPOn välistä yhteistyötä. Valvontakomitea toteaa kuitenkin, että EU:n petostentorjuntajärjestelmän käynnissä olevan uudelleentarkastelun yhteydessä odotetaan saavutettavan merkittävää edistystä. Tässä toimintakertomuksessa annetaan tarkempia tietoja valvontakomitean havainnoista.

Valvontakomitea toimi osan vuodesta 2025 tavanomaista pienemmässä kokoonpanossa sen jälkeen, kun Teresa Anjinho erosi tehtävästään helmikuussa 2025. Lisäksi Thierry Cretin oli eronnut valvontakomiteasta jo heinäkuussa 2024. Väliaikaisesti pienemmästä jäsenmäärästä huolimatta valvontakomitea jatkoi velvollisuuksiensa hoitamista. Komiteasta tuli jälleen viisijäseninen, kun sen jäseniksi nimitettiin Maria Stylianidi toukokuussa 2025 ja Andrei-Atila-Luca Chendi lokakuussa 2025.

Haluan kiittää valvontakomitean jäsenten puolesta OLAFin pääjohtajaa hänen avoimesta ja rakentavasta osallistumisestaan valvontakomitean ja OLAFin väliseen vuoropuheluun. Valvontakomitea kiittää myös väliaikaista pääjohtajaa hänen yhteistyöstään entisen pääjohtajan eroamisen jälkeen. Lisäksi haluan kiittää sihteeristöä ja sen väliaikaista päällikköä arvokkaasta tuesta. Sihteeristön ammattimaisuus ja omistautuminen ovat helpottaneet merkittävästi valvontakomitean työtä. Valvontakomitea arvostaa myös institutionaalisten kumppaniensa rakentavaa yhteistyötä EU:n petostentorjuntajärjestelmässä, sillä EU:n taloudellisten etujen tehokas suojelu riippuu viime kädessä koko järjestelmän yhteisestä vahvuudesta.

Marita Salgrāve
Valvontakomitean puheenjohtaja

Sisällysluettelo

Sivu

Alkusanat 2

Sisällysluettelo 5

1. Valvontakomitean toiminta lyhyesti 5

2. Seurantatoimet 6

2.1 Lausunto nro 1/2025 OLAFin sisäisistä tutkimuksista, jotka koskevat häirintää EU:n toimielimissä, elimissä ja laitoksissa 6

2.2 Lausunto nro 2/2025 petostentorjuntaviraston alustavasta talousarvioesityksestä vuodeksi 2026 7

2.3 Lausuntoluonnos OLAF-asetusta koskevasta komission arviointikertomuksesta 8

2.4 Rikollisen toiminnan ilmoittamista EPPOlle koskevan OLAFin velvollisuuden seuranta 9

2.5 OLAFin tutkimusten keston seuranta 10

2.5.1 Valvontakomitean vuonna 2025 saamat ilmoitukset yli 12 kuukautta kestäneistä tutkimuksista 11

2.5.2 Yli 36 kuukautta kestäneet OLAFin tutkimukset vuonna 2025 13

2.6 Valvontakomitean antamien suositusten täytäntöönpanon seuranta OLAFissa 17

2.7 OLAFille toimitettujen yksittäisten valitusten seuranta 19

3. Yhteistyö 19

3.1 Yhteistyö OLAFin kanssa 19

3.2 Suhteet sidosryhmiin 20

4. Hallinto ja resurssit 21

4.1 Valvontakomitean työskentelytavat 21

4.2 Sihteeristö 21

4.3 Talousarvioasiat 22

1. **Valvontakomitean toiminta lyhyesti**

1. Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomitea, jäljempänä 'valvontakomitea', on asetuksella (EU, Euratom) N:o 883/2013 ([1]), jäljempänä 'OLAF-asetus', perustettu riippumaton elin, joka vahvistaa ja takaa OLAFin riippumattomuuden valvomalla säännöllisesti OLAFin tutkimustehtävän toteutumista.

2. Valvontakomitean muodostaa viisi riippumatonta ja ulkopuolista asiantuntijaa, jäljempänä 'jäsenet', jotka nimitetään viideksi vuodeksi Euroopan parlamentin, neuvoston ja Euroopan komission yhteisellä sopimuksella ([2]). Jäsenet hoitavat tehtäväänsä täysin riippumattomasti, eivätkä he saa pyytää tai ottaa vastaan ohjeita miltään hallitukselta tai EU:n toimielimeltä, elimeltä tai laitokselta. Valvontakomitean jäsenet toimivat väliaikaisissa tehtävissä, ja heidän työtään tukee komission järjestämä sihteeristö. Sihteeristö työskentelee pysyvästi suoraan valvontakomitean alaisuudessa, erillään komissiosta, OLAFista ja muista elimistä. Sihteeristöllä on keskeinen rooli valvontakomitean valvontatehtävien tukemisessa ja edistämisessä.

3. OLAFin tutkimusten luonteen vuoksi sen pääjohtajan päätöksiä tutkimuksen aloittamisesta tai päättämisestä ei voida saattaa unionin tuomioistuinten käsiteltäviksi ([3]). Tämä tarkoittaa, että valvontakomitealla on yhdessä prosessuaalisten takeiden valvojan kanssa (joka käsittelee OLAFia vastaan tehtyjä valituksia, jotka koskevat prosessuaalisten takeiden ja tutkimuksiin sovellettavien sääntöjen noudattamatta jättämistä) ([4]) ratkaiseva rooli riippumattomana elimenä, jonka tehtävänä on valvoa ja tarkastella tapaa, jolla OLAF suorittaa tutkimuksiaan. Näin ollen valvontakomitea on etuoikeutetussa asemassa, koska se tarjoaa EU:n toimielimille mahdollisuuden ymmärtää OLAFin toimintaa ja antaa varmuuden siitä, että OLAF toimii laillisesti ja sovellettavia prosessuaalisia takeita noudattaen.

4. OLAF-asetuksen nojalla valvontakomitealle on annettu kolmitahoinen rooli: se i) valvoo säännöllisesti OLAFin tutkimustehtävän toteutumista, ii) avustaa OLAFin pääjohtajaa tehtävänhoidossa ja iii) raportoi EU:n toimielimille.

5. Valvontakomitea pyrkii OLAFin tutkimusten säännöllisellä seurannalla muun muassa varmistamaan, että

   i) OLAFin tutkimustoimintaan ei kohdistu ulkoista vaikuttamista

   ii) kaikki pääjohtajan keskeiset päätökset tehdään laillisuus- ja puolueettomuusperiaatteiden mukaisesti ja niissä noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjaa ([5]) ja prosessuaalisia takeita OLAF-asetuksessa säädetyn mukaisesti.

6. Valvontakomitean tehtävänä on muun muassa antaa OLAFin pääjohtajalle **lausuntoja** ja tarvittaessa **suosituksia** OLAFin tutkimustoiminnasta, tutkimusten kestosta ja OLAFin tutkimustoimintaan tarvitsemista resursseista. Valvontakomitea myös laatii **huomautuksia** ([6]) tutkimusmenettelyjä koskevien OLAFin ohjeiden ([7]) luonnoksista. Lausuntojaan ja suosituksiaan antaessaan valvontakomitea ei koskaan puutu OLAFin meneillään olevien tutkimusten toteuttamiseen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU, Euratom) 2016/2030 ja asetuksella (EU, Euratom) 2020/2223, 15 artiklan 2 kohta. Konsolidoitu versio on saatavilla osoitteessa https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:02013R0883-20210117.

([2]) Valvontakomitean asiantuntemuksen säilyttämiseksi jäsenet vaihdetaan vuorotellen OLAF-asetuksen mukaisesti.

([3]) Unionin yleisen tuomioistuimen määräys 12.11.2018, Stichting Against Child Trafficking v. komissio, T-658/17, ECLI:EU:T:2018:799.

([4]) Ks. OLAF-asetuksen 9 a artiklan 8 kohta.

([5]) Euroopan unionin perusoikeuskirja, EUVL C 326, 26.10.2012, s. 391–407, saatavilla osoitteessa https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_fi.pdf.

([6]) Ks. OLAF-asetuksen 17 artiklan 8 kohta.

([7]) Tutkimusmenettelyjä koskevat ohjeet OLAFin henkilöstölle tulivat voimaan 1. tammikuuta 2026, ja ne ovat saatavilla osoitteessa https://anti-fraud.ec.europa.eu/document/download/e1994c22-7d58-4e61-8d34-0937a0be8f98_en?filename=gips-2026_en.pdf.

2. **Seurantatoimet**

7. Kertomuksen kattamana vuonna valvontakomitea antoi OLAFin pääjohtajalle OLAF-asetuksen 15 artiklan mukaisesti kaksi lausuntoa: 6. helmikuuta 2025 julkaistun lausunnon nro 1/2025 ([8]) ja 2. kesäkuuta 2025 julkaistun lausunnon nro 2/2025 ([9]) ([10]). Lausunnoissa esitettiin useita suosituksia. Valvontakomitea jatkoi OLAFin tutkimusten keston ja prosessuaalisten takeiden soveltamisen seurantaa. Valvontakomitea myös arvioi kertomuskaudella kattavasti OLAFille jo antamiensa suositusten noudattamisen tasoa.

8. Edellä mainittujen seurantatoimien ja vuonna 2025 julkaistujen lausuntojen lisäksi valvontakomitea hyväksyi kertomuksen kattamana vuonna lausuntoluonnoksen, joka julkaistiin 21. tammikuuta 2026 (lausunto nro 1/2026) ([11]). Valvontakomitea työsti myös uutta lausuntoa, joka on määrä hyväksyä ja julkaista vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla.

2.1 ***Lausunto nro 1/2025 OLAFin sisäisistä tutkimuksista, jotka koskevat häirintää EU:n toimielimissä, elimissä ja laitoksissa***

9. OLAFin pääjohtaja raportoi valvontakomitealle vuonna 2022 tietyistä vaikeuksista, joita virasto kohtasi monissa häirintää koskevissa sisäisissä tutkimuksissa ja jotka saattoivat vaarantaa viraston riippumattomuuden.

10. Saatujen tietojen perusteella valvontakomitea päätti antaa lausunnon, jossa selvennetään OLAFin roolia ja valtuuksia epäasiallisen käyttäytymisen ja häirinnän tutkimisessa toimielimissä, elimissä ja laitoksissa. Valvontakomitea tarkasteli tässä yhteydessä tällaisista tutkimuksista syntyvää lisäarvoa, jota voidaan hyödyntää torjuttaessa häirintää ja muita vastaavia väärinkäytöksiä, joihin EU:n virkamiehet ja toimielinten, elinten ja laitosten jäsenet syyllistyvät. Analyysi koski otosta, joka sisälsi 29 OLAFin tapausta (yhdeksän päätökseen saatettua tutkimusta ja 20 tapausta, joiden käsittelyä ei jatkettu) vuosilta 2018–2023.

11. Valvontakomitea hyväksyi joulukuussa 2024 lausuntoluonnoksen, joka hyväksyttiin virallisesti ja julkaistiin tammikuussa 2025. Valvontakomitea esitti vuoden 2024 vuosikertomuksessaan perusteellisen analyysin lausunnon pääsisällöstä. Sen keskeiset päätelmät esitetään tiivistetysti jäljempänä.

12. Valvontakomitean mukaan Dalli-tuomion ([12]) perusteella on todettu, että OLAFilla on OLAF-asetuksen 1 artiklan 4 kohdan nojalla toimivalta suorittaa taloudellisesta vaikutuksesta riippumatta sisäisiä tutkimuksia vakavista teoista, jotka liittyvät toimielinten, elinten ja laitosten henkilöstön ja jäsenten työtehtävien hoitamiseen.

13. Tapausten tarkastelu osoitti, että OLAF ei tyypillisesti tutki virkamiehiä tai keskijohtoa koskevia seikkoja, jos toimielimet, elimet ja laitokset voivat tutkia tapauksen tehokkaasti itse, ja se voikin päättää 5 artiklan 6 kohdan mukaisesti siirtää asian niiden käsiteltäväksi. Riippumattomuuden varmistamiseksi OLAF kuitenkin tutkii ylimpään henkilöstöön tai toimielinten, elinten ja laitosten jäseniin kohdistuvat syytökset. Komitea totesi, että häirintävalitusten käsittely OLAFissa on sen toimeksiannon mukaista. Näin lisätään puolueettomuutta tapauksissa, joissa on osallisina johtavassa asemassa olevia virkamiehiä. Toimielinten, elinten ja laitosten sisäisissä tutkimuksissa voi esiintyä objektiivisuuden tai resurssien puutetta, mistä voi aiheutua maineriskejä.

([8]) *Opinion 1/2025OLAF's internal investigations of harassment within the EU institutions, bodies, offices and agencies (IBOAs).*

([9]) *Opinion 2/2025 OLAF's preliminary draft budget for 2026*.

([10]) Kaikki tässä asiakirjassa mainitut hyväksytyt lausunnot ja vuosikertomukset ovat saatavilla valvontakomitean verkkosivustolla: Opinions and reports – Supervisory Committee of OLAF – European Union.

([11]) *Opinion 1/2026 accompanying the Commission Evaluation Report on the application and impact of the OLAF Regulation*.

([12]) Unionin tuomioistuimen tuomio 6.6.2019, Dalli v. komissio, T-399/17, ECLI:EU:T:2019:384, vahvistettu tuomiossa 25.2.2021, Dalli v. komissio, C-615/19P, ECLI:EU:C:2021:133. Tässä merkittävässä tuomiossa tilintarkastustuomioistuin tarkasteli nimenomaisesti kysymystä OLAFin toimivallasta suorittaa sisäisiä tutkimuksia, joilla ei ole vaikutusta EU:n taloudellisiin etuihin. Tuomion 62 kohdassa tuomioistuin totesi, että unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvan vaikutuksen puuttuminen ei vaikuta OLAFin mahdollisuuteen aloittaa tutkimusta.

14. Vaikka useimmat EU:n toimielimet, elimet ja laitokset tekivät yhteistyötä OLAFin kanssa, kahdessa tapauksessa vastustus viivästytti tutkimuksia. Valvontakomitea korosti, että kun OLAF aloittaa tutkimuksen, EU:n toimielinten, elinten ja laitosten on tehtävä kaikilta osin yhteistyötä ja vältettävä samanaikaisia tutkimuksia, sillä muuten ne rikkovat sovellettavaa lainsäädäntöä ja heikentävät OLAFin riippumattomuutta.

2.2 *Lausunto nro 2/2025 petostentorjuntaviraston alustavasta talousarvioesityksestä vuodeksi 2026*

15. Valvontakomitea antaa vuosittain lausunnon OLAFin alustavasta talousarvioesityksestä antaakseen EU:n toimielimille varmuuden siitä, että talousarvioesityksellä säilytetään OLAFin tutkimustoiminnan riippumattomuus. Valvontakomitea tarkastelee lausunnossaan erityisesti sitä, onko OLAFilla käytössään riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta se voi vahvistaa petosten, lahjonnan ja muun laittoman toiminnan torjuntaa ja suorittaa sille annetut tehtävät.

16. Valvontakomitea antoi 2. kesäkuuta 2025 lausunnon nro 2/2025 OLAFin alustavasta talousarvioesityksestä vuodeksi 2026. Lausunnossa todettiin, että OLAFin alustava talousarvio oli 3,8 prosenttia suurempi kuin vuoden 2025 talousarvio. Ehdotetut lisäykset tiettyihin budjettikohtiin olivat asianmukaisesti perusteltuja ja OLAFin vuoden 2026 talousarvioesityksen laatimista koskevien komission suuntaviivojen mukaisia.

17. Suurin kustannustekijä olivat henkilöstökulut, jotka muodostivat yli 72 prosenttia kokonaistalousarviosta. Valvontakomitea huomautti, että OLAFin vuoden 2026 henkilöstötaulukossa on 310 virkaa ja toimea, koska siitä vähennettiin edellisvuoteen verrattuna kuusi virkaa ja toimea. Tämä vähennys oli seurausta komission kaikille yksiköille määrätystä lineaarisesta mallista, jonka avulla virkoja ja toimia voidaan vastaisuudessa siirtää painopistealoille. Koska henkilöstötaulukkoon oli tehty nämä vähennykset ja koska OLAFin oli täytynyt luopua yhteensä 47 virasta ja toimesta vuoden 2018 jälkeen, valvontakomitea korosti, että OLAFin henkilöresurssien mahdollisia lisäsupistuksia olisi harkittava huolellisesti.

18. Valvontakomitea totesi, että OLAFin virkamatkoja ja edustuskuluja koskevat määrärahat säilytettäisiin samalla tasolla kuin vuonna 2025, minkä ansiosta voidaan suurelta osin varmistaa OLAFille olennaiset valmiudet suorittaa tutkimustensa yhteydessä paikalla tehtäviä tarkastuksia sekä EU:ssa että sen ulkopuolella.

19. OLAFin tieto- ja viestintätekniikan määrärahoja oli lisätty 100 000 eurolla, mikä merkitsi 1,76 prosentin kasvua vuoteen 2025 verrattuna. Valvontakomitea totesi, että määrärahojen korotus kattaisi pääasiassa uudelleenjärjestely-prosesseihin liittyvät kustannukset.

20. Valvontakomitea huomautti, että OLAFin talousarvion tärkeä piirre on sen yhteenliitetty rakenne, jonka ansiosta virasto voi tehdä sisäisiä määrärahasiirtoja eri budjettikohtien välillä pyytämättä lupaa unionin budjettivallan käyttäjältä. Tämä on auttanut OLAFia vastaamaan ennakoimattomiin tapahtumiin ja haasteisiin ja hallinnoimaan talousarviotaan joustavammin kuin mikään muu komission pääosasto. Valvontakomitea on aina kannattanut OLAFin autonomiaa määrärahojen hallinnoinnissa, koska se on viraston (taloudellisen) riippumattomuuden lisätae.

21. Valvontakomitea korosti kuitenkin, että OLAFin on hallinnoitava talousarviotaan aina siten, että se noudattaa mahdollisimman pitkälle varainhoitoasetuksen ([13]) 6–38 artiklassa vahvistettuja unionin yleiseen talousarvioon sovellettavia yleisiä budjettiperiaatteita, mukaan lukien avoimuutta ja erittelyä koskevat periaatteet.

22. Valvontakomitea totesi lopuksi, että OLAFin alustava talousarvioesitys vuodelle 2026 oli komission vuoden 2026 talousarvioesityksen laatimista koskevien komission talousarvioehdotusten mukainen. Se korosti kuitenkin myös olevan tärkeää varmistaa, että OLAFilla on riittävästi henkilöstöä tehtäviensä hoitamista varten ja että henkilöresurssit sovitetaan yhteen OLAFin operatiivisten tarpeiden kanssa. Lopuksi valvontakomitea kiinnitti huomiota siihen, että tarvitaan lisäinvestointeja tietotekniseen infrastruktuuriin ja asiantuntemukseen, jotta voidaan kehittää ja ottaa käyttöön petosten havaitsemisen ja ehkäisemisen tulevaisuuden kannalta olennaisia tekoälyvälineitä.

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

2.3 ***Lausuntoluonnos OLAF-asetusta koskevasta komission arviointikertomuksesta***

23. OLAF-asetuksen 19 artiklan 1 kohdan mukaan komission on laadittava täydellinen arviointi OLAF-asetuksen ”soveltamisesta ja vaikutuksista, erityisesti viraston [OLAF] ja EPPOn välisen yhteistyön tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta”. Lisäksi 19 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että valvontakomitea antaa erillisen riippumattoman lausunnon, joka liitetään komission arviointikertomukseen.

24. Huhtikuussa 2024 OLAFin pääjohtaja ilmoitti valvontakomitealle, että OLAF oli petostentorjuntapolitiikan kehittämisestä vastaavan komission yksikön ominaisuudessaan aloittanut OLAF-asetuksen arviointiprosessin. Valvontakomitealta pyydettiin lausuntoa asiasta.

25. Valvontakomitea hyväksyi lausuntoluonnoksensa joulukuussa 2025 ja antoi sen virallisesti tammikuussa 2026 ([14]).

26. Valvontakomitea arvioi lausunnossaan OLAF-asetuksen soveltamista ja vaikutuksia kattavasti ja riippumattomasti ainutlaatuisen seurantakokemuksensa perusteella. Valvontakomitea hyödynsi lausuntonsa laatimisessa virallisia lausuntoja, näyttöön perustuvia havaintoja ja aiemmin laatimiaan suosituksia. Lisäksi se muotoili OLAFilta saamiensa suorien todisteiden tai toissijaisten tietojen pohjalta näkemyksiä ja ehdotuksia, joita ei ole vielä esitetty virallisesti OLAFille.

27. Valvontakomitea analysoi ja arvioi keskeisiä muutoksia, jotka OLAF-asetukseen oli tehty i) asetuksella (EU, Euratom) 2016/2030 ([15]), jolla parannettiin valvontakomitean riippumattomuutta ja toimintaa antamalla sen sihteeristötehtävät komissiolle, ja ii) asetuksella (EU, Euratom)2020/2223 ([16]), jolla OLAFin toimet sovitettiin yhteen EPPOn toimien kanssa ja jolla otettiin käyttöön merkittäviä menettelyllisiä ja toiminnallisia parannuksia. Tämän jälkeen valvontakomitea tarkasteli OLAF-asetusta kokonaisuudessaan ja esitti huomautuksia vuosien 2016 ja 2020 muutoksilla käyttöön otetuista säännöksistä sekä asetuksen niistä näkökohdista, joihin nämä muutokset eivät vaikuttaneet. Kun valvontakomitea havaitsi nykyisessä muutetussa OLAF-asetuksessa heikkouksia ja puutteita, se teki konkreettisia ehdotuksia kyseisten säännösten vahvistamiseksi ja selventämiseksi.

28. Valvontakomitea laati analyysin pohjalta muutosehdotuksia useisiin säännöksiin, joita mahdollisesti tarkistetaan arvioinnin perusteella. Ehdotukset järjestettiin neljään aihealueeseen. Niistä ensimmäisessä tarkasteltiin OLAFin tutkimusten rajoja käsitellen kysymyksiä, joita usein tulee esiin tutkimusten alkuvaiheessa ([17]). Toisessa aihealueessa käsiteltiin joitakin OLAFin tutkimusten suorittamiselle ominaisista tärkeistä näkökohdista, joita riitti prosessuaalisista takeista OLAFin ja EPPOn yhteistyöhön ([18]). Kolmas aihealue koski OLAFin kertomuksen arvoa koskevia huomautuksia ja ehdotuksia ja niiden seurantaa ([19]). Neljänteen aihealueeseen oli koottu valvontakomitean toimintaa koskevia huomautuksia ja ehdotuksia ([20]).

29. **OLAFin tutkimusten rajojen** osalta valvontakomitea totesi jälleen, että OLAFin toimeksiannon soveltamisalaa on selvennettävä oikea-aikaisesti ja että tässä yhteydessä on otettava huomioon merkittävä Dalli-tuomio. Valvontakomitean mukaan nykyisessä lainsäädäntökehyksessä OLAFilla on asiaa koskevan oikeuskäytännön tulkinnan mukaisesti valtuudet tutkia EU:n taloudellisten etujen suojaamista koskevien asioiden lisäksi myös asioita, jotka ulottuvat taloudellisten etujen suojaamisen ulkopuolelle ([21]). Lisäksi lausunnossa korostettiin erityisesti

([14]) *Opinion 1/2026 accompanying the Commission Evaluation Report on the application and impact of the OLAF Regulation*.
([15]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2016/2030, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 muuttamisesta Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomitean sihteeristön osalta (EUVL L 317, 23.11.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2030/oj).
([16]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2223, annettu 23 päivänä joulukuuta 2020, asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 muuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston kanssa tehtävän yhteistyön ja Euroopan petostentorjuntaviraston tutkimusten vaikuttavuuden osalta (EUVL L 437, 28.12.2020, s. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2223/oj).
([17]) Valvontakomitean lausunto nro 1/2026, 3.1 luku.
([18]) Valvontakomitean lausunto nro 1/2026, 3.2 luku.
([19]) Valvontakomitean lausunto nro 1/2026, 3.3 luku.
([20]) Valvontakomitean lausunto nro 1/2026, 3.4 luku.
([21]) Valvontakomitea oli ilmaissut tämän näkemyksen jo lausunnoissaan nro 4/2024 ja nro 1/2025.

mahdollisuutta laajentaa OLAFin toimeksiantoa myös muille osa-alueille, mikä heijastaa sen erityisasiantuntemuksen arvostuksen kasvua ja sen lisäarvoa monimutkaisten ja monille lainkäyttöalueille ulottuvien tapausten käsittelyssä. Valvontakomitea totesi, että tätä varten voitaisiin harkita, olisiko asetukseen tarpeen sisällyttää järjestelmä, jolla OLAFin tutkimukset asetettaisiin tärkeysjärjestykseen. Valvontakomitea korosti myös OLAFin operatiivisen riippumattomuuden säilyttämisen merkitystä erityisesti OLAFin pääjohtajan toimivallan selkeästi määritellyn siirtomenettelyn osalta. Lisäksi valvontakomitea totesi, että asetuksessa on tärkeää määritellä selkeästi ”riittävän epäilyn” kaltaiset käsitteet ja että muutetun OLAF-asetuksen tutkimusten aloittamista käsittelevään 5 artiklaan olisi sisällytettävä ”tutkimuksen laajuuden” määritelmä.

30. Valvontakomitea esitti useita huomautuksia **OLAFin tutkimusten suorittamisesta**, joka on monitahoinen kysymys. Valvontakomitea ehdotti muun muassa, että OLAF-asetuksessa mainittaisiin nimenomaisesti, että tutkimukset olisi saatettava päätökseen ”kohtuullisessa ajassa” ja että yli 24 kuukautta tutkittavina olleiden tapausten jatkotoimista olisi saatava OLAFin pääjohtajan virallinen päätös. Valvontakomitea ehdotti myös, että arvioitiryhmän lausunto tutkimuksen päättämisestä liitettäisiin lopulliseen tutkimuskertomukseen sen varmistamiseksi, että lausunto pysyy sisäisenä asiakirjana, jonka päätelmät toimitetaan ulkopuolisille vastaanottajille vain tarvittaessa. OLAFin ja EPPOn yhteistyön osalta valvontakomitea katsoi, että tarkempien ohjeiden antaminen 12 c artiklan 3 kohdassa mainitusta ”ilmeisen perusteettomien väitteiden” käsitteestä toisi selkeyttä ja parantaisi näiden kahden elimen välisen yhteistyön johdonmukaisuutta. Prosessuaalisten takeiden osalta valvontakomitea esitti ehdotuksia, joilla pyritään poistamaan asianomaisten henkilöiden tarpeeton erilainen kohtelu sisäisissä ja ulkoisissa tutkimuksissa sekä varmistamaan OLAF-asetuksessa jo vahvistettujen prosessuaalisten takeiden tehokkuus.

31. Valvontakomitea käsitteli myös **OLAFin suositusten arvoa ja seurantaa** koskevaa keskeistä ja kauan pohdittua kysymystä. Valvontakomitea myönsi tältä osin, että vaikka OLAFin työpanoksen yleisen oikeudellisen arvon muuttaminen voisi olla monimutkaista, erityisesti taloudellisten suositusten osalta voitaisiin harkita OLAFin suurempaa osallistumista varojen takaisinperintään. Valvontakomitea ehdotti myös OLAF-asetuksen 11 artiklassa tarkoitettujen mekanismien vahvistamista, jotta oikeusperusta voitaisiin mukauttaa nykyisiin seuranta- ja raportointikäytäntöihin sopivaksi. Seuranta-asteen parantamiseksi valvontakomitea ehdotti myös petostentorjunnan yhteistyöstä vastaavien yksiköiden roolin laajentamista kattamaan OLAFin suositusten seurannan.

32. Lausunnossa oli lisäksi muutamia ehdotuksia, jotka koskivat **valvontakomitean omaa toimintaa**. Tältä osin valvontakomitea ehdotti OLAF-asetuksen 15 artiklaan joitakin selvennyksiä riippumattoman ja puolueettoman toimintansa suojelemiseksi. Valvontakomitea ehdotti säätämään itse asetuksessa, että OLAFin asianhallintajärjestelmän asiaankuuluvien osien on oltava suoraan sähköisesti saatavilla. Valvontakomitea ehdotti myös vähäisiä muutoksia lainsäädäntöön sen varmistamiseksi, että prosessuaalisten takeiden valvoja ja valvontakomitea täydentävät toisiaan arvioitaessa OLAFin prosessuaalisten takeiden noudattamista.

2.4 *Rikollisen toiminnan ilmoittamista EPPOlle koskevan OLAFin velvollisuuden seuranta*

33. Voimassa olevassa lainsäädäntökehyksessä säädetään OLAFin ja EPPOn täydentävästä roolista EU:n taloudellisten etujen suojaamisessa. Muutetussa OLAF-asetuksessa säädetään erityisesti, että sekä EPPOn että OLAFin on tehtävä ja pidettävä yllä tiivistä yhteistyötä, jonka tavoitteena on varmistaa niiden toimeksiantojen täydentävyys ja tarvittaessa niiden toimien koordinointi. Muutetun OLAF-asetuksen mukaan OLAFin ja EPPOn välisellä suhteella olisi pyrittävä varmistamaan, että kaikkia keinoja unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi käytetään ([22]).

34. Valvontakomitea on johdonmukaisesti ilmaissut olevansa hyvin kiinnostunut siitä, miten EPPO-asetuksella ja muutetulla OLAF-asetuksella käyttöön otettu uusi lainsäädäntökehys on vaikuttanut OLAFin tutkimustoimintaan ja, yleisemmällä tasolla, miten OLAFin yhteistyö EPPOn kanssa on käytännössä toteutunut. Valvontakomitea katsoo, että näiden kahden elimen välisten yhteistyömekanismien asianmukainen täytäntöönpano on tärkeä osa OLAFin operatiivista riippumattomuutta ja hyvää toimintaa. Valvontakomitea katsoo tässä yhteydessä niiden yhteistyön seurannan olevan olennainen osa sen toimeksiantoa ja työohjelmaa.

([22]) Asetuksen (EU) 2020/2223 johdanto-osan 4 kappale.

35. Tämän vuoksi valvontakomitea antoi helmikuussa 2024 ensimmäisen lausuntonsa OLAFin suorittamista täydentävistä tutkimuksista ([23]). Valvontakomitea kiitti päätelmissään sekä EPPOa että OLAFia niiden rakentavasta osallistumisesta mekanismin käyttöönottoon. Täydentävien tutkimusten muuttuvan luonteen vuoksi valvontakomitea seurasi edelleen OLAFin vuonna 2024 tekemää täydentävää tutkimusta ja sitä, miten valvontakomitean suositukset oli pantu täytäntöön ([24]).

36. Valvontakomitea kiinnitti vuonna 2025 huomionsa toiseen yhteistyökehyksen kriittiseen näkökohtaan, nimittäin OLAFin velvollisuuteen ilmoittaa EPPOlle epäillystä rikollisesta toiminnasta. Tämä velvollisuus, samoin kuin OLAFin velvollisuus keskeyttää tutkimus tai täydentää sitä EPPOn toimivaltaan kuuluvissa tapauksissa, vaikuttaa suoraan OLAFin tutkintatehtäviin. Tämän raportointivelvollisuuden noudattamista seuraamalla valvontakomitea pyrkii vahvistamaan OLAFin tutkinnan riippumattomuutta. Analyysissa on keskitytty todentamaan, i) miten OLAF kerää, käsittelee ja analysoi kaikki asiaankuuluvat tiedot, ennen kuin se päättää, ilmoitetaanko tapauksesta EPPOlle, ii) ettei ulkoinen vaikuttaminen haittaa OLAFin tutkimustehtävien hoitamista, iii) että OLAFin päätökset tehdään puolueettomasti ja ilman aiheetonta viivytystä ja iv) että OLAFin toimet ovat täysin sovellettavan lainsäädännön mukaisia.

37. Tässä yhteydessä ja OLAF-asetuksen 15 artiklan 1 kohdan viimeisen luetelmakohdan sekä OLAFin ja valvontakomitean välisten työjärjestelyjen ([25]) 12 ja 13 artiklan mukaan valvontakomitealla oli mahdollisuus tutustua i) otokseen, joka sisälsi 25 tapausta, joiden käsittelyä ei jatkettu, koska ne kuuluivat EPPOn toimivaltaan, ii) yhdeksään päätökseen saatettuun tapaukseen, jotka oli alun perin toimitettu EPPOlle mutta joita EPPO ei ottanut käsiteltäväkseen, ja iii) 14 tapaukseen, joiden käsittely keskeytettiin, koska ne kuuluivat EPPOn toimivaltaan. Valvontakomitea myös valitsi ja analysoi iv) otoksen, joka sisälsi 20 päätökseen saatettua tutkimusta, joita ei ole ilmoitettu EPPOlle seuraavien kriteerien perusteella: a) tapaukset, joissa EPPO pyysi tapaukseen liittyviä tietoja OLAFin tutkimuksen päättämisen jälkeen, b) tapaukset, jotka koskivat elpymis- ja palautumistukivälineeseen liittyviä kysymyksiä, ja c) tapaukset, joilla varmistetaan kaikkien tutkintayksiköiden riittävä edustus siten, että vähintään kaksi tapausta kustakin OLAFin tutkintayksiköstä kuuluu arvioinnin piiriin.

38. Valvontakomitean analysointityö on parhaillaan käynnissä. Työn tulokset ja niistä johdettavat suositukset esitetään asiaa koskevassa lausunnossa, jonka valvontakomitea aikoo hyväksyä vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla.

2.5 *OLAFin tutkimusten keston seuranta*

39. OLAF-asetuksen 7 artiklan 8 kohdassa ja 15 artiklan 1 kohdassa määritetään oikeusperusta, jonka nojalla valvontakomitea analysoi kaikki yli 12 kuukautta kestäneet tutkimukset sen varmistamiseksi, että viraston tutkimukset tehdään keskeytyksettä ajassa, joka on oikeassa suhteessa tutkittavan asian olosuhteisiin ja monitahoisuuteen.

40. Seuraamalla säännöllisesti OLAFin tutkimusten kestoa ja mahdollisten aiheettomien viivästysten syitä valvontakomitea pyrkii varmistamaan, etteivät mitkään ulkopuoliset tai sisäiset tahot ole puuttuneet tutkimusten puolueettomaan toteutukseen. Pitkittyneillä tutkimuksilla, joiden kestoa ei voida perustella, voi olla vakavia kielteisiä seurauksia i) asianomaisten henkilöiden prosessuaalisille oikeuksille ja/tai ii) tutkimuksen johdosta toteutettaville jatkotoimille. Tutkimusten kestoa seuraamalla valvontakomitea myös varmistaa, että OLAFille osoitetut taloudelliset ja henkilöresurssit on käytetty tehokkaasti.

([23]) *Opinion 1/2024, Complementary Investigations of OLAF and the EPPO*.
([24]) Ks. valvontakomitean vuotuinen toimintakertomus vuodelta 2024, 2.1 kohta.
([25]) OLAFin ja valvontakomitean 21. lokakuuta 2021 allekirjoittamien työjärjestelyjen nojalla OLAF myöntää valvontakomitealle suoran käyttöoikeuden tiettyihin asianhallintajärjestelmänsä osiin, jotta valvontakomitea voi suorittaa asetuksen N:o 883/2013 mukaiset seurantatehtävänsä. Työjärjestelyjen 12 ja 13 artiklassa vahvistetaan tätä käyttöoikeutta koskevat periaatteet.

41. Valvontakomitea katsoo, että tutkimusten kesto on tärkeä OLAFin toiminnan tehokkuuden indikaattori, ja se on vuosien mittaan kiinnittänyt aiheeseen erityistä huomiota. Edellisessä lausunnossaan ([26]) valvontakomitea havaitsi joitakin puutteita, joiden vuoksi se antoi OLAFin pääjohtajalle useita suosituksia.

42. Tutkimusmenettelyjä koskevista uusista ohjeista antamassaan lausunnossa nro 3/2024 ([27]) valvontakomitea suhtautui myönteisesti OLAFin edistymiseen tutkimustensa keston hallinnoinnissa. Se korosti myös, että tutkimusmenettelyjä koskevissa ohjeissa on tärkeä antaa tutkijoille selkeät ohjeet siitä, miten vältetään perusteettomat toimettomuusjaksot tutkimusprosessin aikana ja tutkimusten venyminen suhteettoman pitkiksi. Valvontakomitea toteaa OLAFin ottaneen huomioon tällaiset huomautukset ja panneen valvontakomitean suositukset osittain täytäntöön tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden lopullisessa versiossa, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2026 ([28]).

43. Tutkimusmenettelyjä koskevissa ohjeissa on erityisesti pantu joko kokonaan tai mahdollisuuksien rajoissa täytäntöön monta valvontakomitean suositusta, jotka koskevat OLAFin tutkimusten kestoa ([29]), tutkimusten päätöksentekoprosessia ([30]), tutkimuksen soveltamisalan määritelmää ja muutoksia ([31]), valintavaihetta ([32]), asianomaisten henkilöiden oikeuksia ([33]), puhelinkeskustelujen tallentamista koskevaa terminologiaa ([34]), tutkimusten luokittelua ([35]) sekä sisäisiä neuvonta- ja valvontamenettelyjä ([36]). Valvontakomitea suhtautuu myönteisesti myös tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden uuteen säännökseen työsuunnitelmista, jotka on laadittava tutkimuksen alussa ja joita on tarvittaessa päivitettävä ja joissa on oltava viittauksia ratkaisuihin ja toimenpiteitä ongelmien ratkaisemiseksi ([37]).

44. Kertomuksen kattamalla kaudella valvontakomitea sai OLAFilta jokavuotiseen tapaan tietoja yli 12 kuukautta kestäneistä tutkimuksista. Ymmärtääkseen paremmin, miten OLAF hallinnoi tutkimustensa kestoa ja miten se noudatti oikeasuhteisuutta koskevaa periaatetta, myös aiemmin annetut suositukset huomioon ottaen, valvontakomitea suoritti arvioinnin, jossa keskityttiin yli 36 kuukautta kestäneisiin tutkimuksiin (ks. 2.5.2 kohta).

2.5.1 *Valvontakomitean vuonna 2025 saamat ilmoitukset yli 12 kuukautta kestäneistä tutkimuksista*

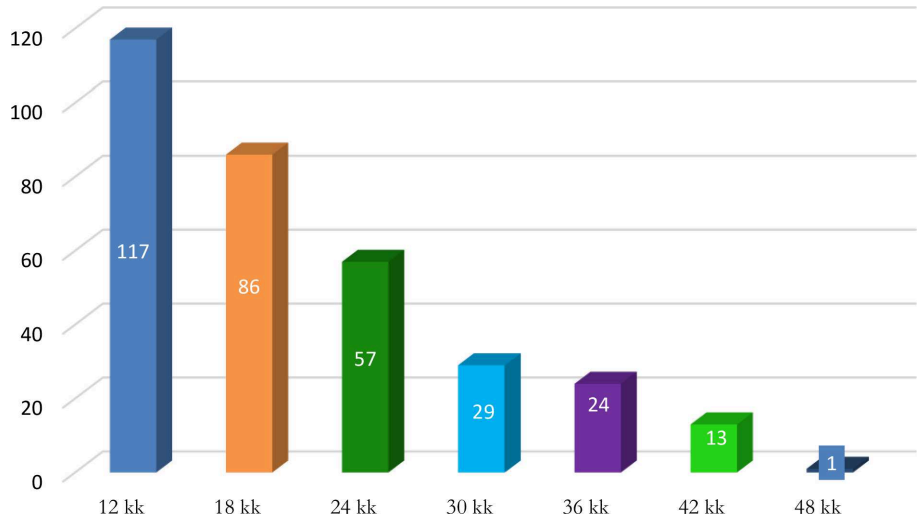
45. Jos tutkimusta ei saada päätökseen 12 kuukauden kuluessa sen aloittamisesta, OLAF-asetuksen 7 artiklan 8 kohdan ([38]) mukaan OLAFin pääjohtajan on ilmoitettava asiasta virallisesti valvontakomitealle 12 kuukautta tutkimuksen aloittamisen jälkeen ja sen jälkeen aina kuuden kuukauden välein. OLAFin pääjohtaja mainitsee näissä ilmoituksissa aina syyt tutkimuksen viivästymiselle ja tarvittaessa ([39]) tutkimuksen nopeuttamiseksi suunnitellut korjaavat toimenpiteet sekä tutkimuksen päätökseen saattamisen odotetun ajankohdan.

([26]) *Opinion 5/2021, Analysis of OLAF's investigations lasting more than 36 months in 2019*.
([27]) *Opinion 3/2024, OLAF's Guidelines on investigation procedures*.
([28]) Lisätietoja on jäljempänä kohdassa 2.6 "Valvontakomitean antamien suositusten täytäntöönpanon seuranta OLAFissa".
([29]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.1 kohdat (vii) ja (viii).
([30]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.2 kohdat (i), (ii), (iii), (vii) ja (viii).
([31]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.3 kohdat (i) ja (iv).
([32]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.4 kohdat (i) ja (vi).
([33]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.5 kohdat (iii) ja (iv).
([34]) Lausunto nro 3/2024, suositus I.6.
([35]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.7 kohdat (i) ja (ii).
([36]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.8 kohdat (i) ja (ii).
([37]) Lausunto nro 3/2024, suosituksen I.1 kohta (vi) ja suositus I.9.
([38]) Asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 7 artiklan 8 kohdassa säädetään seuraavaa: "Jos tutkimusta ei saada päätökseen 12 kuukauden kuluessa sen aloittamisesta, pääjohtaja ilmoittaa asiasta valvontakomitealle tämän 12 kuukauden jakson päättyessä ja sen jälkeen aina kuuden kuukauden välein ja mainitsee tilanteen syyt sekä tutkimuksen nopeuttamiseksi suunnitellut korjaavat toimenpiteet."
([39]) Sanamuoto "tarvittaessa" lisättiin OLAF-asetuksen 7 artiklan 8 kohtaan asetuksella (EU, Euratom) 2020/2223.

46. Vuoden 2025 aikana OLAF toimitti valvontakomitealle 484 ilmoitusta kaikkiaan 327:stä käynnissä olevasta yksittäisestä tutkimuksesta, joiden kesto oli ylittänyt 12 kuukautta. Näistä tapauksista 49 prosentissa kesto oli yli 24 kuukautta ja 16 prosentissa yli 36 kuukautta (kaavio 1).

Kaavio 1

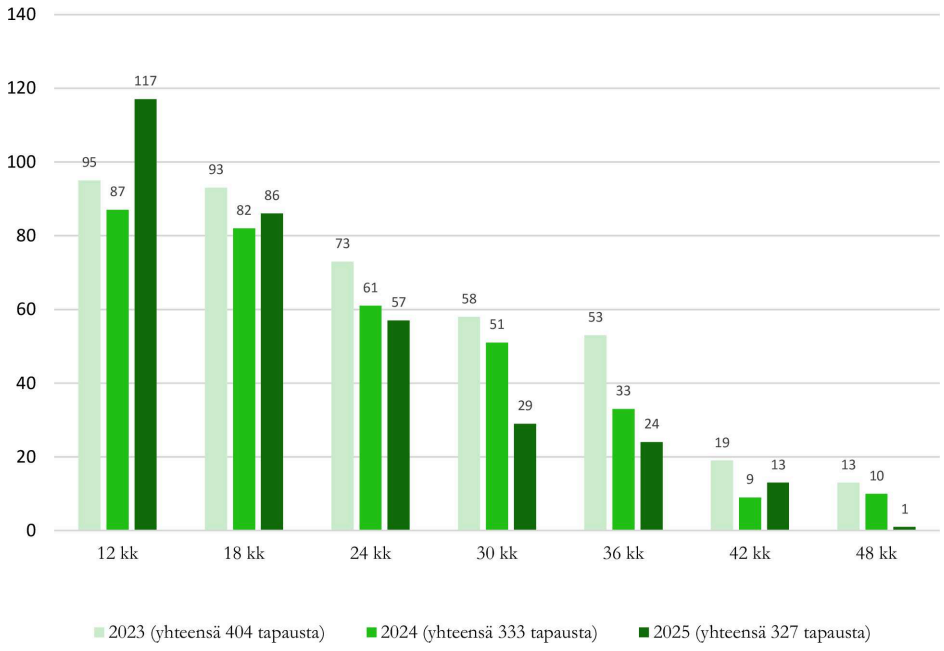
Vuonna 2025 ilmoitetut 327 pitkittynyttä yksittäistapausta

47. Kaaviossa 2 esitetään vertaileva yleiskatsaus yli 12 kuukautta kestäneiden yksittäisten tutkimusten lukumäärästä kolmen viime vuoden aikana. Siitä käy ilmi, että OLAFin pääjohtajan ilmoittamien pitkäaikaisten tapausten kokonaismäärä supistui 404 tapauksesta vuonna 2023 vähittäin 333 tapaukseen vuonna 2024 ja edelleen 327 tapaukseen vuonna 2025. Tämä suuntauksen perusteella pitkään kestävien tutkimusten keskimääräinen kesto on lyhentynyt, mikä tarkoittaa, että OLAF pysyy hieman paremmin aikataulussa tapausten käsittelyssä. Tämä käy ilmi esimerkiksi yli 48 kuukautta kestäviä tutkimuksia koskevista luvuista. Vuonna 2023 tällaisia tutkimuksia tehtiin 13 ja vuonna 2024 kymmenen. Vuoden 2025 seurannan aikana valvontakomitea havaitsi vain yhden tällaisen tapauksen.

Kaavio 2

Vuosina 2023–2025 ilmoitettujen pitkittyneiden yksittäistapausten kehitys

2.5.2 *Yli 36 kuukautta kestäneet OLAFin tutkimukset vuonna 2025*

48. Vuonna 2025 valvontakomitea seurasi säännöllisesti OLAFin tutkimusten kestoa keskittyen erityisesti yli 36 kuukautta kestäneisiin tutkimuksiin. Seuranta toteutettiin vuoden aikana kolmessa vaiheessa. Ensiksi valvontakomitea analysoi tapaukset, joiden kesto oli ylittänyt 36 kuukautta 1. tammikuuta ja 30. kesäkuuta 2025 välisenä aikana (19 tapausta). Sen jälkeen valvontakomitea tarkasteli uusia tapauksia, joiden kesto ylitti 36 kuukautta 1. heinäkuuta ja 30. syyskuuta 2025 välisenä aikana (seitsemän uutta tapausta). Lopuksi valvontakomitea tarkasteli loppuja tapauksia, joiden kesto ylitti 36 kuukautta 1. lokakuuta ja 31. joulukuuta 2025 välisenä aikana (seitsemän uutta tapausta). Tässä viimeisessä vaiheessa valvontakomitea tarkasteli myös edistymistä kaikissa 33 tapauksessa, mukaan lukien aiemmin samana vuonna ensimmäisessä ja toisessa vaiheessa analysoitujen 26 tapauksen päivitykset. Valvontakomitea analysoi kaikissa kolmessa vaiheessa vain ne ilmoitetut tapaukset, joiden käsittely oli edelleen kesken ([40]).

49. Valvontakomitea pääsi tarkastelemaan edellä mainittujen 33 tapauksen asiakirja-aineistoa OLAFin ja valvontakomitean välillä sovittujen työjärjestelyjen 10 artiklan mukaisesti. Joulukuun 2025 loppuun mennessä OLAF oli saanut päätökseen 22 näistä tapauksista ([41]), ja 11 tutkimusta oli edelleen kesken ([42]).

50. Valvontakomitea lähetti myös tietopyyntöjä saadakseen kattavan yleiskatsauksen kustakin analysoitavasta tapauksesta. Lopullisia päätelmiä tehdessään valvontakomitea tarkasteli asianmukaisesti OLAFin esittämiä huomautuksia.

51. Valvontakomitean arvioinnissa tarkasteltiin jäljempänä esitettyjä indikaattoreita.

Tutkimustoiminnan jatkuvuus: Tutkimustoiminnan jatkuvuutta tarkasteltiin huolellisesti kunkin tapauksen koko keston ajalta. Valvontakomitea tarkisti OLAFin yli 12 kuukautta kestäneistä tutkimuksista antamissaan ilmoituksissa esittämät perustelut vertaamalla niitä tapausten asiakirja-aineistoon. Lisäksi se analysoi toiminnan jatkuvuutta raportointijaksojen välillä. Vakiintuneen käytännön mukaisesti valvontakomitea myös kiinnitti erityistä huomiota tutkimusten keskeytyksiin pitäen yli kolmen kuukauden taukoja ”varoitusmerkkeinä”. Yli kuuden kuukauden mittaisten taukojen puolestaan katsottiin viittaavan tapausryhmälle muodostuneisiin vakaviin esteisiin, joilla on tai voisi olla merkittävä vaikutus tutkimuksen kokonaiskestoon. Syitä keskeytyksille (sekä nimenomaisesti ilmoitettuja että muuten pääteltävissä olevia) etsittiin tapauksen asiakirja-aineistosta ([43]). Valvontakomitea otti huomioon myös OLAFin arviointiryhmän arvion tutkimusten jatkuvuudesta ([44]).

Tutkimuksen suunnittelu ja toiminnan priorisointi: Valvontakomitea tarkasteli OLAFin sisäisiä tutkimusten keston hallintakäytäntöjä ja kiinnitti erityistä huomiota suunnitteluun ja toiminnan priorisointiin. Valvontakomitea arvioi, onko OLAFin kaikissa yksiköissä noudatettu johdonmukaista ja yhtenäistä toimintatapaa ([45]). Se tarkasteli myös sitä, oliko OLAFin johto asettanut yli 36 kuukautta kestäneet tutkimukset toiminnassaan etusijalle vauhdittaakseen niiden päätökseen saattamista ([46]).

Oikeasuhteisuus ja tehokkuus: Valvontakomitea arvioi myös alustavasti kunkin tutkimuksen keston oikeasuhteisuutta ja sitä, oliko se perusteltu tapauksen olosuhteisiin nähden. Lisäksi valvontakomitea arvioi, olivatko ehdotetut korjaavat toimenpiteet mielekkäitä ja sopivia puututtaessa syihin, joiden takia tutkimusta ei ollut saatu päätökseen.

52. Seuraavassa on tiivistelmä valvontakomitean vuonna 2025 suorittamasta analyysista.

([40]) Yli 36 kuukautta kestäneitä tutkimuksia raportoitiin yhteensä 38. Tapauksia, joista ilmoitettiin valvontakomitealle mutta jotka saatettiin päätökseen ennen analyysin tekemistä, ei otettu huomioon. Tällaisia tapauksia oli viisi.

([41]) [Luottamuksellinen].

([42]) [Luottamuksellinen].

([43]) Lausunto nro 5/2021, suositus 1 b.

([44]) Lausunto nro 5/2021, suositus 2. Muutetun OLAF-asetuksen 17 artiklan 7 kohdassa vahvistetulla sisäisellä neuvonanto- ja valvontamenettelyllä varmistetaan OLAFin koko tutkimuksen ajan, että i) OLAFin tutkimustyönsä yhteydessä toteuttamat toimet ovat laillisuus-, tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisia, ii) menettelyllisiä takeita ja perusoikeuksia kunnioitetaan ja iii) EU:n ja kansallista lainsäädäntöä sovelletaan asianmukaisesti. Tämän riippumattoman sisäisen lainmukaisuus- ja valvontamekanismin käyttö on tällä hetkellä OLAFin oikeudellisista asiantuntijoista koostuvan ryhmän (arviointiryhmä) vastuulla.

([45]) Lausunto nro 5/2021, suositus 3.

([46]) Lausunto nro 5/2021, suositus 4 c.

Raportointi

53. Valvontakomitea totesi OLAFin perustelevan tutkimuksen keston useimmin asian monitahoisuudella (70 % tapauksista). Olosuhteet, joiden perusteella tutkimus saatetaan katsoa monitahoiseksi, voivat vaihdella tapauskohtaisesti tutkimuksen kohteesta ja olosuhteista riippuen. OLAF mainitsee monitahoisuuden yleensä silloin, kun asiakirjoja on paljon ja niitä on vaikea tarkastella niiden muodon, määrän tai kielen vuoksi. Monitahoisuus mainitaan myös silloin, kun tapauksessa ilmenee eri lainkäyttöalueiden välisiä ongelmia tai uusia oikeudellisia kysymyksiä, kun asiassa on tai saattaa olla osallisena useita henkilöitä ([47]) ja/tai maita, kun tutkimuksen soveltamisala on laaja tai kun liiketoimia on vaikea analysoida.

54. Muita syitä, joilla OLAF on perustellut tutkimusten kestoa, ovat sisäiset syyt (esim. henkilöstöseikat, kuten tutkinnanjohtajan pitkä poissaolo tai tutkintaryhmän uudelleenorganisointi) ja ulkoiset olosuhteet, joihin OLAF ei ole voinut vaikuttaa (esim. vaikeudet yhteistyössä sidosryhmien kanssa, EU:n toimielinten, kansallisten viranomaisten tai muiden sidosryhmien kannanottojen odottaminen tai covid-19-pandemian vaikutukset ([48])).

55. Myös OLAFin ja EPPOn välisten täydentävien tutkimusten lisääntyminen vaikutti tutkimusten kestoon. Kolmasosa havaituista tapauksista ([49]) oli joko täydentäviä tutkimuksia tai tapauksia, joissa toimivalta oli mahdollisesti EPPOlla. Kaikkien näiden tapausten tutkinta keskeytettiin odotettaessa EPPOn vastauksia. Tutkimukset keskeytettiin pääasiassa siksi, että joko i) oli odotettava EPPOn päätöstä oman rikostutkinnan aloittamisesta OLAFin EPPOlle laatiman rikosilmoituksen perusteella tai ii) tapauksissa, joissa EPPOn tutkinta oli aloitettu ja OLAF oli katsonut sen aiheelliseksi, oli odotettava EPPOn suostumusta siihen, että OLAF tekee täydentävän tutkimuksen.

56. Valvontakomitea arvioi OLAFin yli 12 kuukautta kestäneistä tutkimuksista antamien ilmoitusten tietoja vertaamalla niitä kunkin tapauksen asiakirja-aineistossa oleviin tietoihin. Se ei havainnut tiedoissa ristiriitaisuuksia. Yleisellä tasolla valvontakomitea katsoo, että malli, jota käytetään raportoitaessa valvontakomitealle, voi oikein täytettynä antaa luotettavan yleiskuvan tapauksesta. On kuitenkin tärkeää, että mallissa raportoidut tiedot päivitetään kuuden kuukauden välein kiinnittäen erityistä huomiota raportointijakson aikana toteutettuihin korjaaviin toimenpiteisiin ja niiden tehokkuuteen. Valvontakomitea on jo aiemmin huomauttanut ([50]), että vaikka jokin tutkimus olisi päättymässä yli 12 kuukautta kestäneistä tutkimuksista annettavan ilmoituksen laatimishetkellä, tämä ei vapauta OLAFia sen velvollisuudesta raportoida valvontakomitealle tutkimuksen aikana toteutetuista korjaavista toimenpiteistä.

Tutkimusten jatkuvuus

a. *Tutkimustoiminnan keskeytykset*

57. Valvontakomitea tarkasteli huolellisesti tutkimustoiminnan intensiteettiä kunkin tapauksen koko keston ajalta ja havaitsi, että useimpien analysoitujen tapausten aikana esiintyi toimettomuusjaksoja (27 tapausta) ([51]). Useimmissa tapauksissa toimettomuusjaksoja oli useampia. Valvontakomitea havaitsi 27 tapauksessa 3–8 kuukautta kestäneitä taukoja ([52]), kun taas kuudessa tapauksessa tauot kestivät 9–15 kuukautta ([53]). Vuoteen 2024 verrattuna valvontakomitea ei havainnut tätä pidempiä toimettomuusjaksoja (vuonna 2024 neljässä tapauksessa oli yli 16 kuukauden tauko).

58. Kuten valvontakomitea on johdonmukaisesti myöntänyt, tutkimusten keston analyysi ei voi perustua pelkästään tutkimustoiminnan keskeytysten määrään ja pituuteen, vaan analyysissa on otettava huomioon koko tutkimusaineisto ja OLAF-asetuksen 7 artiklan 5 kohdan mukaisesti kunkin tapauksen olosuhteet ja monitahoisuus.

([47]) Analysoiduissa tapauksissa osallisina olleiden luonnollisten tai oikeushenkilöiden määrä vaihteli yhdestä 29:ään.
([48]) Tätä perustelua sovelletaan tapauksiin, joiden käsittely aloitettiin vuonna 2021 tai vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä.
([49]) [Luottamuksellinen].
([50]) Ks. lausunto nro 5/2021, 38 ja 39 kohta.
([51]) Viidessä tapauksessa ei havaittu lainkaan toimettomuusjaksoja. [Luottamuksellinen].
([52]) [Luottamuksellinen].
([53]) [Luottamuksellinen].

59. Valvontakomitea toistaa ([54]), että toimettomuusjaksot on perusteltava ja kirjattava asianmukaisesti tapauksen asiakirja-aineistoon ja että tutkintaryhmän tutkimusta tehdessään kohtaamat esteet tai viivästykset on aina kirjattava jäljitettävällä tavalla asianhallintajärjestelmään esimerkiksi asiakirja-aineistoon liitettävällä huomautuksella. Näin OLAFin johto voi tehokkaasti seurata tutkimusten etenemistä ja varmistaa vaaditun avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden.

60. Aiemmassa tutkimusten kestoa koskevassa analyysissaan valvontakomitea havaitsi joitakin tapauksia, joissa OLAF ei ollut kirjannut toimettomuusjaksoihin johtaneita olosuhteita asianmukaisesti asianhallintajärjestelmään ([55]). Vuonna 2024 tehty analyysi ([56]) osoitti asiassa jo jonkin verran parannusta aiempaan verrattuna. Vuonna 2025 suuntaus vaikutti olevan sama. OLAF kirjasi toisinaan yli kolmen kuukauden mittaisia taukoja, ja valvontakomitea analysoi syitä tällaisille toimettomuusjaksoille. Valvontakomitea havaitsi vain kahdessa tapauksessa kirjaamattomia taukoja, joita OLAF ei pystynyt selittämään tyydyttävästi ([57]).

61. Valvontakomitea on tyytyväinen käytäntöön dokumentoida asiakirja-aineiston huomautuksiin OLAFin data-analyysin vaiheittainen eteneminen ja pitää kirjaa tutkimusryhmän mahdollisesti kohtaamista menettelyllisistä esteistä. Kehitys on komitean havaintojen mukaan ollut myönteistä vuoteen 2024 verrattuna, vaikka käytännöissä onkin tapauskohtaisia eroja.

62. Valvontakomitea haluaa myös kannustaa tutkintayksiköitä kirjaamaan asianhallintajärjestelmään tiedot henkilökohtaisesti ja/tai suullisesti suoritetuista tutkintatoimista, kuten kokouksista, puhelinkeskusteluista tai videoneuvotteluista (esim. tekemällä asiakirja-aineistoon huomautuksen), ottaen huomioon tutkintatoimen tarkoituksen ja pääasiallisen tuloksen.

63. Lisäksi valvontakomitea huomautti, että vaikka OLAF useimmiten kirjasi asiakirjat viipymättä, muutamassa tapauksessa tämä oli tapahtunut viiveellä (esim. sähköpostiviestit, jotka oli lähetetty jo jonkin aikaa ennen niiden kirjaamista asianhallintajärjestelmään). Käytäntö on ristiriidassa asianhallintajärjestelmää koskevan avoimuuden ja selkeyden vaatimuksen kanssa, mikä puolestaan on tärkeää tutkimusten sujuvan suorittamisen, hallinnollisen valvonnan ja valvontakomitean seurantatyön kannalta. Siksi valvontakomitea painottaa, että kaikki asiaankuuluvat asiakirjat on tärkeää kirjata viipymättä asianhallintajärjestelmään. Mikäli se ei ole mahdollista, asiakirja-aineistoon on tehtävä selittävä merkintä (esim. viittaus käytyyn sähköpostikeskusteluun, asiakirja-aineistoon tehtävä huomautus).

b. *Arviointiryhmän lausunnot*

64. Kaikissa 22:ssa päätökseen saatetussa tapauksessa komitea analysoi myös arviointiryhmän ennen tapauksen päättämistä antamat lausunnot. Valvontakomitea havaitsi tutkimusten jatkuvuutta koskevissa arviointiryhmän analyyseissa joitakin epäyhtenäisyyksiä: joissakin arviointiryhmän lausunnoissa viitattiin toimettomuusjaksoihin tai tapauksen monitahoisuuteen antamatta kuitenkaan selityksiä tai lisätietoja tämän arvion tueksi, kun taas toisissa lausunnoissa todettiin ainoastaan, että tällaisia merkkejä kohtuuttomista viivästyksistä ei havaittu, vaikka asiakirja-aineiston perusteella voisi päätellä toisin.

65. Valvontakomitea toistaa aiemmin esittämänsä näkemyksen ([58]), jonka mukaan tutkimuksen päätteeksi tehtävä arviointi on erittäin tärkeä OLAFin toiminnan tehokkuuden seurannan kannalta. Jotta tapauksen käsittelyn päättämistä koskevat lausunnot pysyisivät merkityksellisinä ja tarkoituksenmukaisina ([59]), valvontakomitea toistaa, että niihin olisi sisällytettävä perusteltu ja täydellinen arvio tutkimuksen jatkuvuudesta sekä kestoon liittyvät näkökohdat.

([54]) Lausunto nro 5/2021, 44 kohta.
([55]) Lausunto nro 5/2021, 45 ja 46 kohta.
([56]) Valvontakomitean vuosikertomus 2024, 90 kohta.
([57]) [Luottamuksellinen].
([58]) Lausunto nro 5/2021, suositus 2, ja valvontakomitean vuosikertomus 2024, 94 kohta.
([59]) OLAF-asetuksen 17 artikla.

66. Valvontakomitea kannustaa OLAFia löytämään asianmukaisen tasapainon luottamuksellisuuden turvaamisen ja tehokkaan oikeudellisen tarkastuksen varmistamisen välillä. Tukeakseen OLAFia tämän kysymyksen käsittelyssä komitea ehdotti hiljattain lainsäädäntöön muutoksia, joilla varmistettaisiin, että käsittelyn päättämistä koskevaa arviointiryhmän lausuntoa kohdellaan sisäisenä asiakirjana, ja ulkoisille vastaanottajille toimitettaisiin tarvittaessa vain sen päätelmät ([60]). Tämä parantaisi arviointiryhmän kykyä täyttää tehtävänsä riippumattomana suojelijana ja antaisi OLAFin pääjohtajalle luotettavan ja merkityksellisen arvion tutkintatoimien laillisuudesta, suhteellisuudesta ja menettelyllisestä luotettavuudesta. Niin kauan kuin OLAF-asetusta ei ole muutettu, valvontakomitea luottaa kuitenkin siihen, että OLAF seuraa asiaa ja varmistaa, että arviointiryhmän työ pysyy merkityksellisenä.

Tutkimusten suunnittelu ja priorisointi

67. Tutkimusmenettelyjä koskeviin ohjeisiin hiljattain tehtyjen muutosten mukaan tutkintayksiköiden on laadittava tutkimusta varten työsuunnitelma mahdollisimman pian tutkimuksen aloittamisen jälkeen ([61]) ja päivitettävä sitä säännöllisesti ([62]). Lisäksi tutkimusmenettelyjä koskevissa ohjeissa edellytetään nyt nimenomaisesti, että OLAFin johtaja valvoo työsuunnitelmien täytäntöönpanoa ([63]). Valvontakomitea pitää tätä kehitystä myönteisenä ja panee merkille OLAFin pääjohtajan työn lausunnossa nro 5/2021 annetun suosituksen 3 täytäntöönpanemiseksi.

68. Suoritetussa analyysissa kävi kuitenkin ilmi, että vuonna 2025 alustavaa tutkimusta koskevaa työsuunnitelmaa ei ollut laadittu 30 prosentissa tapauksista. Asiassa on tapahtunut myönteistä kehitystä, sillä vuonna 2024 työsuunnitelma puuttui 60 prosentissa tapauksista. Lopuissa 70 prosentissa vuoden 2025 tapauksista alustava työsuunnitelma oli laadittu, ja 18 prosentissa kaikista tapauksista alkuperäistä työsuunnitelmaa myös päivitettiin (5,77 prosentissa tapauksista vuonna 2024). Parannus on nähtävissä suurimmassa osassa analysoiduista tutkimuksista (90 % tapauksista), jotka aloitettiin sen jälkeen, kun tutkimusmenettelyjä koskevia ohjeita tarkistettiin ([64]) lokakuussa 2021. Valvontakomitea toistaa katsovansa, että johdonmukaisesta toimintatavasta on hyötyä OLAFin toiminnalle ([65]). Tutkimusten alussa laadittavat ja tarvittaessa päivitettävät työsuunnitelmat tarjoavat OLAFin johdolle konkreettisen välineen, jonka avulla se voi seurata tutkimusten kestoa ja edistymistä ja hyödyntää viraston henkilöresursseja parhaalla mahdollisella tavalla. Valvontakomitea luottaa siihen, että äskettäin hyväksyttyjen tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden 33 artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan tulevaisuudessa johdonmukaisesti.

69. Valvontakomitean analyysissa havaittiin, että toiminnan priorisointi oli jossain määrin epäyhtenäistä. Yli 36 kuukautta kestäneet tutkimukset ([66]) oli vain viidessä tapauksessa nimenomaisesti asetettu toiminnassa etusijalle. Analyysi osoitti kuitenkin myös, että 22 tapausta päätettiin pian sen jälkeen, kun niiden kesto oli ylittänyt 36 kuukautta, vaikka niitä ei ollut nimenomaisesti asetettu etusijalle. Valvontakomitea korostaa, että on tärkeää kirjata päätökset tutkimuksen asettamisesta etusijalle tapauksen asiakirja-aineistoon ja dokumentoida mahdolliset myöhemmät muutokset tällaisiin päätöksiin.

70. Valvontakomitean vuonna 2025 tekemä analyysi yli 36 kuukautta kestäneistä tapauksista toi ilmi uusia seikkoja useista eri havainnoista. Kuten kaaviosta 2 käy ilmi, kehitys oli myönteistä eli nämä tapaukset vähenivät vuoteen 2024 verrattuna (33 tapausta 327 tapauksesta vuonna 2025 (10 %) verrattuna 44 tapaukseen 333 tapauksesta vuonna 2024 (13 %)). Lisäksi analyysi osoitti, että useimpia tutkimuksia vauhditettiin 36 kuukauden jälkeen, minkä seurauksena useimmat tapaukset saatiin päätökseen 36–42 kuukauden kuluessa.

([60]) Ks. lausunnon nro 1/2026 3.2.3 kohdassa esitetyt näkemykset ja niihin liittyvät ehdotukset.
([61]) Tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden 33 artiklan 1 kohdan ensimmäinen luetelmakohta.
([62]) Tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden 33 artiklan 2 kohta.
([63]) Tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden 33 artiklan 3 kohta.
([64]) Vaatimus työsuunnitelman laatimisesta otettiin käyttöön lokakuussa 2021 hyväksytyissä tutkimusmenettelyjä koskevissa ohjeissa. Äskettäin hyväksytyissä tutkimusmenettelyjä koskevissa ohjeissa, jotka tulivat voimaan 1. tammikuuta 2026, edellytetään nyt myös työsuunnitelmien päivittämistä.
([65]) Lausunto nro 5/2021, suositus 3.
([66]) [Luottamuksellinen].

71. Valvontakomitea pani myös merkille, että joulukuun 2025 loppuun mennessä 22 päätetystä tapauksesta 16 päätettiin suosituksin ([67]) (14 taloudellista suositusta, yksi kurinpitosuositus, kaksi oikeudellista suositusta ja kuusi hallinnollista suositusta), viisi päätettiin ilman suosituksia ([68]) ja yksi keskeytettiin, koska EPPO käynnisti asiasta tutkinnan ([69]).

72. Tarkastellessaan tutkimusten jatkuvuutta valvontakomitea päätteli, että useimmissa tapauksissa toimettomuuden kesto ja todetut ajanjaksot olivat tosiasiallisesti perusteltuja. Valvontakomitean mukaan analysoiduista tapauksista ([70]) joissakin harvoissa oli epäselvyyksiä niiden keston suhteellisuudesta. Se katsoo, että näissä tapauksissa OLAFin tutkimuksia ei suoritettu keskeytyksettä eivätkä tauot olleet perusteltuja. Edellä esitetyn perusteella valvontakomitea korostaa, että tutkimusten keskeytykset on tärkeää pitää mahdollisimman lyhyinä. Se painottaa myös, että tällaiset toimettomuusjaksot on perusteltava selkeästi tapauksen asiakirja-aineistossa.

2.6 *Valvontakomitean antamien suositusten täytäntöönpanon seuranta OLAFissa*

73. Valvontakomitea arvioi koko raportointijakson ajan perusteellisesti vuosina 2021–2024 antamissa lausunnoissaan OLAFille esittämiensä suositusten täytäntöönpanoa.

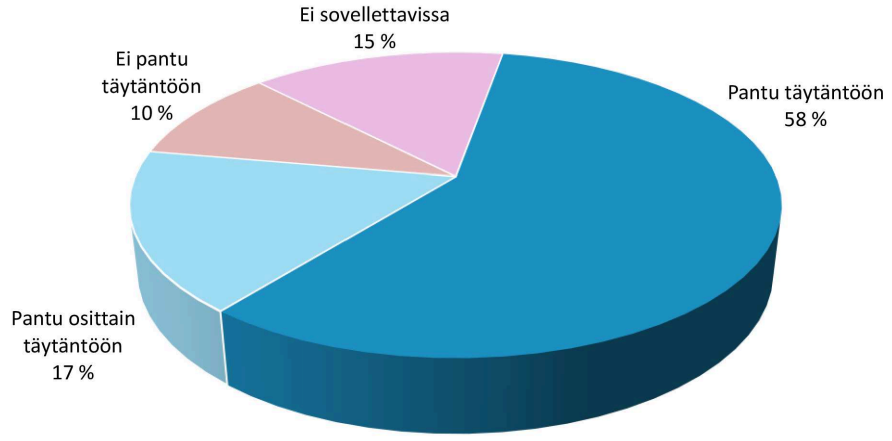
74. Valvontakomitea suoritti arviointinsa ottaen huomioon OLAFin kannan, sellaisena kuin se on esitetty suositusten täytäntöönpanoa koskevassa OLAFin vuosikertomuksessa, ja tutki huolellisesti suosituksen täytäntöönpanemiseksi toteutetut konkreettiset toimenpiteet. Valvontakomitea analysoi OLAFin toimien sisältöä ja käytännön vaikutuksia ja pyysi tarvittaessa lisäselvennyksiä, täydentäviä asiakirjoja ja todisteita täytäntöönpanon tason kattavan ja objektiivisen arvioinnin varmistamiseksi.

75. Valvontakomitea arvioi vuosina 2021–2024 antamissaan lausunnoissa esittämiensä yhteensä 71 suosituksen täytäntöönpanon tason. Sen mukaan suosituksista 41 oli pantu täytäntöön, 12 oli pantu osittain täytäntöön ja seitsemää ei ollut pantu täytäntöön. Tilanteen muuttumisen vuoksi 11 suositusta ei enää ollut sovellettavissa. Prosenttiosuudet on esitetty alla olevassa kaaviossa 3.

Kaavio 3

Arviointi valvontakomitean antamien suositusten täytäntöönpanosta OLAFissa

Kaavio 3

Arviointi valvontakomitean antamien suositusten täytäntöönpanosta OLAFissa

([67]) [Luottamuksellinen].
([68]) [Luottamuksellinen].
([69]) [Luottamuksellinen].
([70]) [Luottamuksellinen].

76. Noin 70 prosenttia seurannan kohteena olevista suosituksista liittyi tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden mahdollisiin muutoksiin. Tällaisia suosituksia esitettiin useissa lausunnoissa, etenkin lausunnossa nro 3/2024, jossa valvontakomitea esitti huomautuksia uusien tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden lopullisista luonnoksista, jotka oli tarkoitus hyväksyä pian.

77. Tutkimusmenettelyjä koskevat ohjeet ovat keskeinen menettelyväline OLAFin tutkimuskehyksessä. Tutkijat saavat niistä selkeitä ja kattavia toiminnallisia ohjeita, joilla varmistetaan tutkimusten suorittamisen johdonmukaisuus, oikeusvarmuus ja menettelyllinen johdonmukaisuus. Äskettäin tehdyllä uudelleenarvioinnilla oli kaksi pääasiallista tavoitetta: i) ajantasaistaa tietyt säännökset sen varmistamiseksi, että sovellettavaa lainsäädäntöä ja asiaa koskevaa oikeuskäytäntöä noudatetaan kaikilta osin, ja ii) yhdistää erilaiset sisäiset työjärjestykset mahdollisuuksien mukaan yhdeksi johdonmukaiseksi asiakirjaksi, jotta voidaan vähentää hajanaisuutta, joka johtuu useista rinnakkaisista sisäisistä ja muista ohjeista.

78. Valvontakomitea suhtautui siksi myönteisesti tarkistettujen ohjeiden hyväksymiseen, vaikka niiden viimeistely viivästyi alkuperäiseen aikatauluun verrattuna. Uusien tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden lopullinen versio hyväksyttiin virallisesti 11. marraskuuta 2025, ja se tuli voimaan 1. tammikuuta 2026, mikä on merkittävä askel kohti menettelyjen selkeyden ja institutionaalisen johdonmukaisuuden vahvistamista.

79. Uusien tutkimusmenettelyjä koskevien ohjeiden hyväksymisen jälkeen valvontakomitea pystyi arvioimaan, missä määrin sen suositukset oli otettu niissä huomioon. Lopullisen version analyysin perusteella merkittävä osa valvontakomitean suosituksista näyttäisi edistyneen huomattavasti. Tietyt näkökohdat kuitenkin joko pantiin täytäntöön vain osittain tai niitä ei omaksuttu valvontakomitean suosittelemalla tavalla. Valvontakomitea ottaa huomioon nämä avoimet kysymykset sekä niiden merkityksen varmistettaessa menettelyn täysi luotettavuus ja sovellettavan oikeudellisen kehyksen noudattaminen, ja se seuraa valvontatehtävänsä hoitamisen yhteydessä edelleen tiiviisti seuraavassa esitettyjä keskeisiä seikkoja.

80. **Tutkimusten kesto:** Valvontakomitea on viime vuosina antanut useita suosituksia, joilla pyritään vahvistamaan OLAFin valmiuksia hallinnoida tehokkaasti tutkimustensa kestoa. Kuten edellä todettiin, valvontakomitea katsoo saavutetusta edistyksestä huolimatta tiettyjen seikkojen olevan edelleen ratkaisevan tärkeitä varmistettaessa, että tutkimukset etenevät ilman aiheetonta viivytystä. Valvontakomitea toteaa erityisesti seuraavaa: i) on estettävä yli kolmen kuukauden mittaiset toimettomuusjaksot ja joka tapauksessa varmistettava, että tällaiset jaksot kirjataan asianmukaisesti asianhallintajärjestelmään kattavine perusteluineen; ii) on tärkeää varmistaa, että ennen OLAFin tutkimuksen päättämistä annetut arviointiryhmän lausunnot sisältävät kattavan ja perustellun arvion tutkimuksen jatkuvuudesta ja kestoon liittyvistä näkökohdista; ja iii) on voitava ottaa käyttöön erityinen menettely yli 24 kuukautta kestäneiden tutkimusten järjestelmällistä tarkastelua varten sekä yli 36 kuukautta kestäneiden tutkimusten selkeä priorisointi tehokkaana mekanismina tutkimusten kokonaiskeston lyhentämiseksi.

81. **Muutokset tutkimusten laajuudessa:** Valvontakomitea toteaa, että uusissa tutkimusmenettelyjä koskevissa ohjeissa ei käsitellä mahdollisuutta rajoittaa tutkimuksen laajuutta, mikä johtuu joko toimivallan puutteesta tai muista syistä. Valvontakomitea myöntää, että tutkimuksen alkuperäisen laajuuden supistamisen tai korjaamisen katsotaan olevan poikkeuksellista, mutta se huomauttaa, että sitä on tapahtunut käytännössä. Ohjeiden puuttumisen vuoksi syntyy epävarmuutta siitä, miten tällaisia tilanteita tulisi käsitellä vastaisuudessa. Siksi valvontakomitea katsoo, että vaikka tällaiset skenaariot ovat harvinaisia, ne olisi otettava nimenomaisesti huomioon joko tutkimusmenettelyjä koskevissa ohjeissa tai erillisissä ohjeissa, jotta voidaan varmistaa tutkijoiden asianmukainen ohjeistus, oikeusvarmuus ja avoimuus.

82. **OLAFin ja EPPOn välinen raportointi tapauksista:** Valvontakomitea on kiinnittänyt erityistä huomiota OLAFin ja EPPOn yhteistyöhön EPPOn perustamisesta lähtien, kuten OLAFin ja EPPOn välisiä työjärjestelyjä koskevasta valvontakomitean lausunnosta nro 2/2021 ja myöhemmistä seurantatoimista ([71]) käy ilmi. Näiden kahden viraston käytännön vuorovaikutuksella ja yhteistyöllä on ratkaiseva merkitys vastavuoroisten raportointitehtävien

([71]) Ks. lausunto nro 1/2024 OLAFin ja EPPOn täydentävistä tutkimuksista sekä valvontakomitean vuosikertomukseen 2024 sisältyvistä asiaa koskevista seurantatoimista; ks. myös valvontakomitean lausunto OLAFin velvollisuudesta raportoida EPPOlle, joka on määrä julkaista vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla.

asianmukaisen suorittamisen kannalta. Tämän vuoksi valvontakomitea katsoo, että työjärjestelyissä olisi pitänyt antaa enemmän ohjeita tapausten siirtämisen olosuhteista ja toteutustavoista. Valvontakomitea toteaa kuitenkin myös, että petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelun yhteydessä odotetaan saavutettavan merkittävää edistystä, jolla on vaikutuksensa näiden kahden elimen yhteistyötapoihin. Valvontakomitea seuraa tilanteen kehittymistä ja auttaa – toimivaltuuksiensa puitteissa – sujuvan yhteistyön varmistamisessa.

2.7 *OLAFille toimitettujen yksittäisten valitusten seuranta*

83. Valvontakomitealle toimitettiin vuonna 2025 jokavuotiseen tapaan puolivuotiskertomukset ja olennaiset asiakirjat OLAFin käsittelemistä yksittäisistä valituksista. Pääjohtaja ilmoitti valvontakomitealle, että OLAF oli käsitellyt yhteensä kahdeksan valitusta. Lisäksi hän toimitti yhteenvedon Euroopan oikeusasiamiehen käsittelemistä valituksista. OLAF tarjosi valvontakomitealle automaattisen pääsyn tapausten tarkasteluun asianhallintajärjestelmässä, joka sisältää kaikki asiaa koskevat asiakirjat ja tiedot ([72]).

84. Valvontakomitea keskittyi viiteen valitukseen, joiden käsittely OLAFissa saatiin päätökseen vuonna 2025 (OLAF vastasi jäljelle jääneisiin kolmeen valitukseen vuonna 2026).

85. Kaikki analysoidut valitukset saatiin EU:n henkilöstön jäseniltä. Henkilöstösääntöjen ([73]) 90 a artiklan mukaan unionin virkamies tai muu henkilöstön jäsen voi toimittaa OLAFin pääjohtajalle vaatimuksen, joka koskee hänen oikeuksiaan ja tapaa, jolla häntä kohdellaan viraston suorittamien tutkimusten yhteydessä. Hän voi myös toimittaa valituksen OLAFin tutkimukseen liittyvästä toimenpiteestä, joka vaikuttaa häneen haitallisesti.

86. Valvontakomitea toteaa, että neljässä valituksessa jättäjänä oli ilmiantaja, joka riitautti OLAFin päätöksen hylätä valinta-asia ja näin ollen jättää tapaus tutkimatta.

87. Yksi valitus koski henkilöstösääntöjen 90 a artiklan mukaista aineellista ja aineetonta vahinkoa koskevaa vaatimusta, jonka asianomainen henkilö oli esittänyt päätetyssä tutkimuksessa ja jossa hän oli väittänyt OLAFin tutkimuksen olleen sääntöjenvastainen.

88. Valvontakomitea toteaa, että edellä mainittujen valitusten osalta OLAF antoi riittävät selitykset kaikille valituksen tekijöille ja noudatti Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaista velvoitettaan, joka koskee ”hallintoelinten velvollisuutta perustella päätöksensä”.

3. **Yhteistyö**

3.1 *Yhteistyö OLAFin kanssa*

89. Vuonna 2025 valvontakomitea vahvisti menestyksekästä yhteistyötään OLAFin kanssa jatkamalla avointa ja merkityksellistä vuoropuhelua OLAFin pääjohtajan ja hänen tiiminsä kanssa sekä pääjohtajan toimikauden päätyttyä väliaikaisen pääjohtajan ja hänen tiiminsä kanssa.

90. Valvontakomitea jatkoi käytäntöään kutsua OLAFin pääjohtaja avustajineen kuukausittaisiin kokouksiinsa keskustelemaan ja kuulemaan kaikista valvontakomitean ja OLAFin työskentelyn kannalta merkittävistä asioista. Valvontakomitean jäsenet ja sihteeristö järjestivät myös muodollisia ja epämuodollisia kokouksia OLAFin hallinnon ja henkilöstön kanssa osana valvontakomitean työn valmistelua.

([72]) OLAFin ja valvontakomitean välisten työjärjestelyjen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

([73]) Asetus N:o 31 (ETY), 11 (Euratom) Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiajärjestön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta, EUR-Lex – 01962R0031-20140501 – FI – EUR-Lex.

91. Valvontakomitea sai OLAFilta seuraavat ilmoitukset ja kertomukset OLAF-asetuksen ja vakiintuneiden työskentelykäytäntöjen mukaisesti: i) ilmoitukset yli 12 kuukautta kestäneistä tutkimuksista, ii) kertomukset OLAFin 1. lokakuuta 2013 jälkeen antamista suosituksista, joita ei ollut noudatettu ja joista OLAF on saanut vastaukset asianomaisilta viranomaisilta vuoden 2024 valvonnan yhteydessä, iii) kertomukset OLAFille tehdyistä valituksista, jotka koskivat prosessuaalisia takeita OLAFin meneillään olevissa tutkimuksissa, iv) ilmoitukset tapauksista, joista oli lähetetty tietoja kansallisille oikeusviranomaisille, v) ilmoitukset OLAF-asetuksen 4 artiklan 6 kohdan mukaisista lykkäyksistä, vi) kertomus valvontakomitean antamien suositusten täytäntöönpanosta OLAFissa vuonna 2024 ja vii) kertomus tapauksista, joissa tutkintaa ei ollut aloitettu, ja tapauksista, joiden käsittelyä ei jatkettu.

3.2 *Suhteet sidosryhmiin*

92. Valvontakomitea on tilivelvollinen sen jäsenet nimittäville toimielimille, ja se toimii myös EU:n toimielinten vuoropuhelukumppanina. Se raportoi toiminnastaan EU:n toimielimille, antaa toimielinten pyynnöstä lausuntoja, laatii kertomuksia tutkimuksia koskevista asioista ja vaihtaa toimielinten kanssa näkemyksiä poliittisella tasolla ([74]).

93. Valvontakomitea pitää tärkeänä, että EU:n toimielimiin ja OLAFin kumppaneihin ja sidosryhmiin pidetään säännöllisesti yhteyttä tiedonkulun parantamiseksi ja palautteen saamiseksi OLAFin toiminnasta. Tämä oli erityisen tärkeää kertomuksen kattamana vuonna, kun OLAF-asetuksen arviointi oli kesken ja petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelu oli alkamassa.

94. Valvontakomitea ja sen sihteeristö olivat yhteydessä seuraaviin tahoihin: i) neuvoston petostentorjuntatyöryhmä (vuosikertomuksen 2024 esittely puheenjohtajan toimesta 18. kesäkuuta 2025), ii) Euroopan parlamentin talousarvion valvontavaliokunta (valvontakomitean vuosikertomuksen 2024 esittely puheenjohtajan toimesta 16. lokakuuta 2025) ja iii) talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaava komission jäsen Piotr Serafin (joka osallistui valvontakomitean täysistuntoon 16. syyskuuta 2025).

95. Valvontakomitea myös osallistui 3. marraskuuta 2025 OLAFia koskevaan vuotuiseen toimielinten väliseen keskusteluun, jota isännöi neuvoston puheenjohtajavaltio Tanska ja jossa keskityttiin petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkasteluun. Valvontakomitea vahvisti vankkumattoman tukensa OLAFin roolille riippumattomana tutkintaelimenä, jolla on keskeinen asema EU:n petostentorjuntajärjestelmässä. Valvontakomitean mukaan OLAFille olisi tarjottava tarvittavat edellytykset, jotta se voisi hoitaa tehtävänsä kaikilta osin niin, että keskeisinä pilareina ovat jatkuvuus, riippumattomuus ja sen operatiivisen toimeksiannon vahvistaminen.

96. Valvontakomitea korosti, että OLAFin olisi vahvistettava sisäistä valvontaa tutkimusten keston lyhentämiseksi ja sen varmistamiseksi, että toimia priorisoidaan strategisesti. Lisäksi OLAFilla olisi oltava kaikki tarvittavat välineet (henkilöstö, rahoitus ja teknologia), joilla voidaan reagoida yhä monimutkaisempiin ja nopeasti kehittyviin petostentekotapoihin. Valvontakomitea myös yksilöi useita osa-alueita, joita olisi pitkällä tähtäimellä harkittava huolellisesti ja joita voitaisiin hyödyntää OLAF-asetuksen tulevassa tarkistuksessa ([75]). Jotkin OLAF-asetuksen kohdennetut muutokset ovat perusteltuja asetuksen selkeyden ja sisäisen johdonmukaisuuden parantamisen kannalta, ja viime kädessä ne parantavat sen soveltamista ja vaikutuksia. Lisäksi olisi otettava asianmukaisesti huomioon haasteet, jotka ulottuvat OLAF-asetuksen ulkopuolelle ja koskevat laajempaa petostentorjuntajärjestelmää. Esimerkiksi OLAFin havaintojen täytäntöönpano riippuu muista elimistä ja toimivaltaisista viranomaisista, mikä johtaa joskus pitkiin ja epävarmoihin menettelyihin. Tässä yhteydessä voitaisiin harkita OLAFin suositusten oikeudellisen aseman tarkistamista tai toimivaltaisten viranomaisten vastuuvelvollisuuden vahvistamista suositusten seurannassa.

([74]) Asetuksen (EU) N:o 883/2013 15 artiklan 1 kohta: ”Valvontakomitea antaa pääjohtajalle lausuntoja ja tarvittaessa suosituksia muun muassa viraston [OLAF] tutkimustoimien suorittamiseen tarvittavista resursseista, viraston tutkimustoiminnan painopisteistä ja tutkimusten kestosta. Se voi antaa näitä lausuntoja omasta aloitteestaan tai pääjohtajan taikka **toimielimen, elimen tai laitoksen pyynnöstä**, puuttumatta kuitenkaan meneillään oleviin tutkimuksiin. Asianomaiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle on annettava jäljennös kolmannen alakohdan mukaisesti annetuista lausunnoista.”

([75]) Osa-alueet on esitetty kattavasti OLAF-asetuksen soveltamista ja vaikutuksia koskevan komission arviointikertomuksen liitteenä olevassa valvontakomitean lausunnossa nro 1/2026, ja ne on vedetty yhteen edellä olevassa kohdassa 2.3 ”Lausuntoluonnos OLAF-asetusta koskevasta komission arviointikertomuksesta”.

97. Valvontakomitea osallistui komission jäsen Piotr Serafinin kanssa 10. marraskuuta 2025 käytyyn petostentorjunta-järjestelmän uudelleentarkastelua koskevaan täytäntöönpanovuoropuheluun.

4. **Hallinto ja resurssit**

4.1 ***Valvontakomitean työskentelytavat***

98. Vuoden 2025 tammi- ja joulukuun välisenä aikana valvontakomitea järjesti 11 kokousta, joko hybridikokouksina tai paikan päällä. Valvontakomitea nimitti jokaiselle tutkimalleen merkittävälle kysymykselle esittelijän. Esittelijät laativat yhdessä valvontakomitean sihteeristön kanssa alustavia kertomuksia, joita käsiteltiin komitean kokouksissa. Lisäksi he pitivät lausuntojen laatimista koskevia muodollisia ja epämuodollisia kokouksia OLAFin asiaankuuluvan henkilöstön ja sihteeristön kanssa. Puheenjohtaja, esittelijät ja sihteeristön jäsenet kokoontuivat myös säännöllisesti käsittelemään erityiskysymyksiä.

99. Vuonna 2025 valvontakomiteasta tuli jälleen viisijäseninen.

100. Thierry Cretinin erottua tehtävästään heinäkuussa 2024 hänen tilalleen nimitettiin uusi jäsen varallaololuettelosta, joka sisältyy OLAFin valvontakomitean jäsenten nimittämisestä tehtyyn päätökseen ([76]). Uusi jäsen erosi pian nimittämisensä jälkeen, minkä seurauksena Andrei-Atila-Luca Chendi nimitettiin jäseneksi 1. lokakuuta 2025.

101. Teresa Anjinho erosi tehtävästään helmikuussa 2025, ja uudeksi jäseneksi nimitettiin Maria Stylianidi 6. toukokuuta 2025.

4.2 ***Sihteeristö***

102. Sihteeristö tuki edelleen vuonna 2025 valvontakomitean jäseniä näiden tehtävien hoidossa, mikä on vahvistanut OLAFin riippumattomuutta. Kuten edellisessä kertomuksessa ([77]), valvontakomitea muistuttaa, että sihteeristöllä on oltava riittävät resurssit, jotta voidaan tukea sekä valvontakomiteaa että prosessuaalisten takeiden valvojaa ja jotta voidaan säilyttää näiden kahden elimen tehtävien välttämätön eriyttäminen.

103. Valiokunta piti tältä osin myönteisenä sitä, että sihteeristöön saatiin vuonna 2025 vielä kaksi oikeudellista asiantuntijaa.

104. Sihteeristön päällikkö erosi tehtävästään helmikuusta 2025, minkä seurauksena sihteeristön muista jäsenistä vanhin siirtyi sihteeristön väliaikaiseksi päälliköksi maaliskuusta 2025 alkaen. Sihteeristön uuden päällikön palvelukseenottomenettely saatiin päätökseen vuoden 2026 alussa, ja uusi päällikkö nimitettiin 1. huhtikuuta 2026.

105. Hallintoavustajan erottua käynnistettiin myös hallintoavustajan palvelukseenottomenettely.

106. Valvontakomitea osallistui kaikkiin palvelukseenottomenettelyihin sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Sihteeristöön nimitetyt virkamiehet eivät saa koskaan pyytää tai ottaa vastaan miltään hallitukselta tai toimielimeltä, elimeltä tai laitokselta ohjeita, jotka liittyvät valvontakomitean valvontatehtävien harjoittamiseen. Valvontakomitean osallistumisella palvelukseenottoon varmistetaan valintamenettelyn riippumattomuus.

107. Sihteeristö toimi koko vuoden muun komission henkilökunnan tavoin hybridimuotoisesti (yhdistäen lähi- ja etätyöskentelyn) ja toteutti työohjelman valvontakomitean kanssa sovitulla tavalla.

([76]) Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission päätös (EU, Euratom) 2022/521, annettu 28 päivänä maaliskuuta 2022, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) valvontakomitean jäsenten nimittämisestä.

([77]) Valvontakomitean vuosikertomus 2024, 114 kohta.

108. Sihteeristö on edelleen hallinnollisesti liitettynä (maaliskuusta 2017 alkaen) osaksi Euroopan komission henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimistoa (PMO), mutta sen toimitilat sijaitsevat OLAFin tiloissa erillisellä turva-alueella. Valvontakomitea on ilmaissut useissa yhteyksissä – viimeksi lausunnossaan nro 1/2026 – epäilyksensä siitä, onko sen sihteeristön liittäminen PMO:hon asianmukaisin organisatorinen ratkaisu.

4.3 ***Talousarvioasiat***

109. Valvontakomitean talousarvio vuodeksi 2025 oli 200 000 euroa. Koska valvontakomitea toimi osan vuodesta tavanomaista pienemmässä kokoonpanossa, tosiasiallisesti maksettu määrä oli vuoden 2025 lopussa 139 982,39 euroa, mikä on noin 70 prosenttia kokonaismäärästä.

110. Menoista vastaava edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä on PMO:n johtaja.